

Waterschap
De Dommel

Regionale Implementatie KRW

Bepaling 'Huidige toestand' waterlichamen Dommel

Martijn Antheunisse, Vakgroep Ecologie, Ws De Dommel

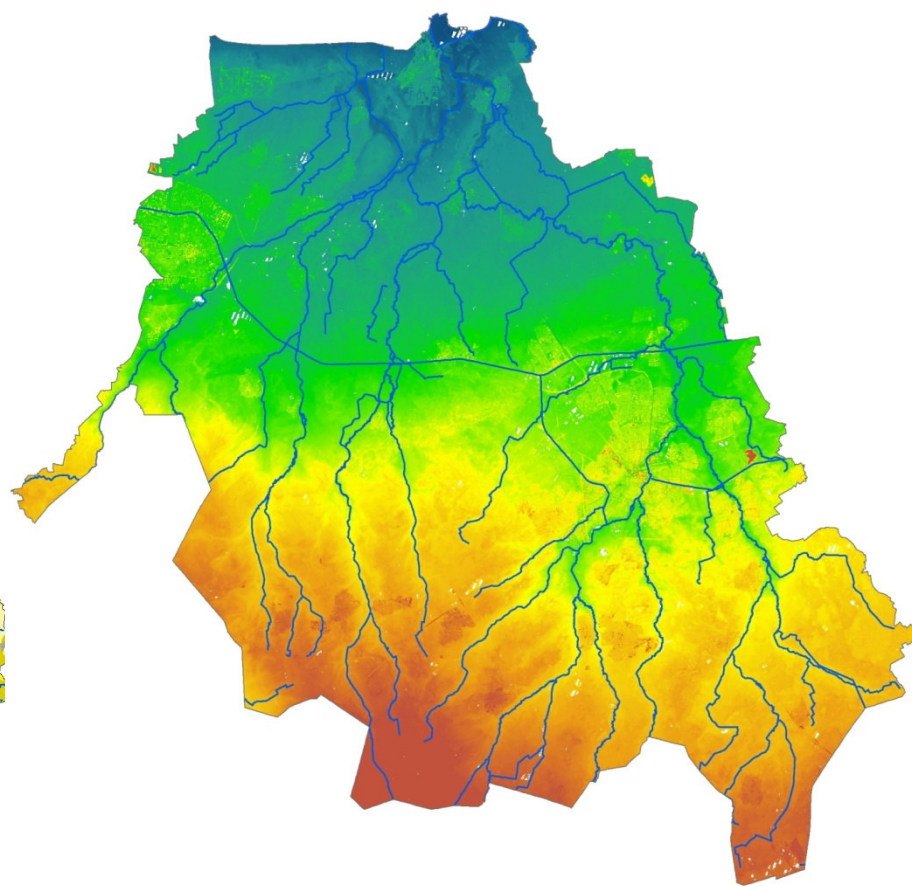
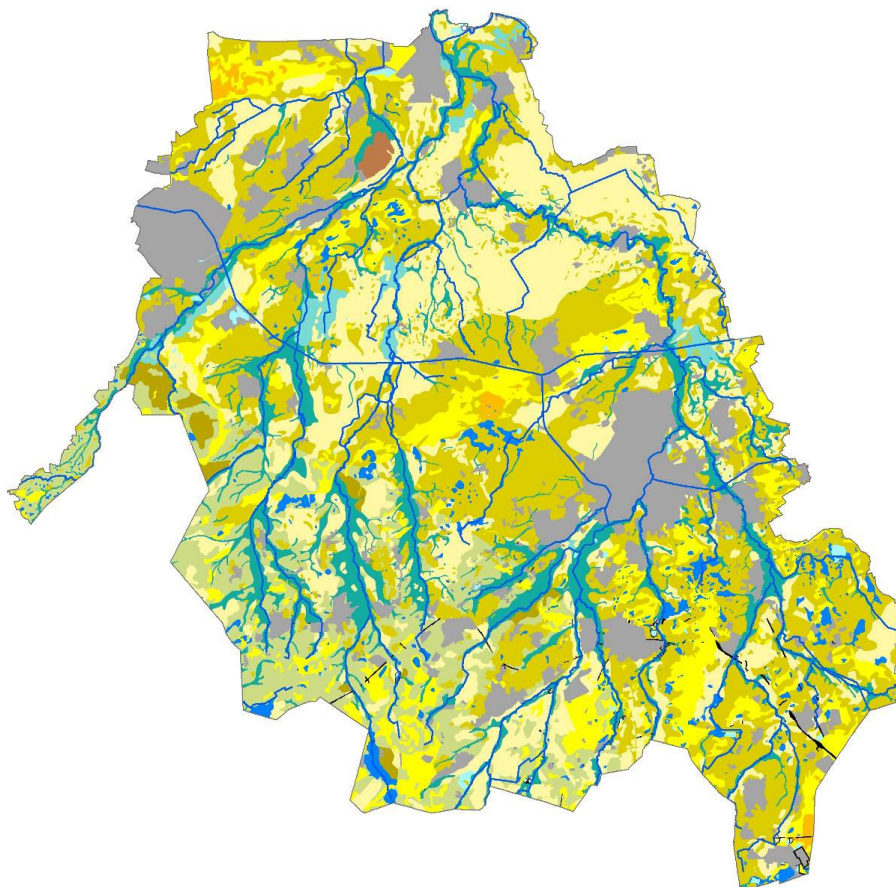
Inhoud

- Ws. De Dommel - 26 KRW waterlichamen
- Huidige situatie 2009:
 - Biologische kwaliteitselementen
 - Fysisch-chemische parameters
 - Knelpunten analyse
- Beleidsdoelen 2015
- SGBP maatregelen vertaald naar concrete opgave:
Praktijkvoorbeeld – Essche Stroom
- Stagnering EHS-aankoop vs. realisatie KRW doelen

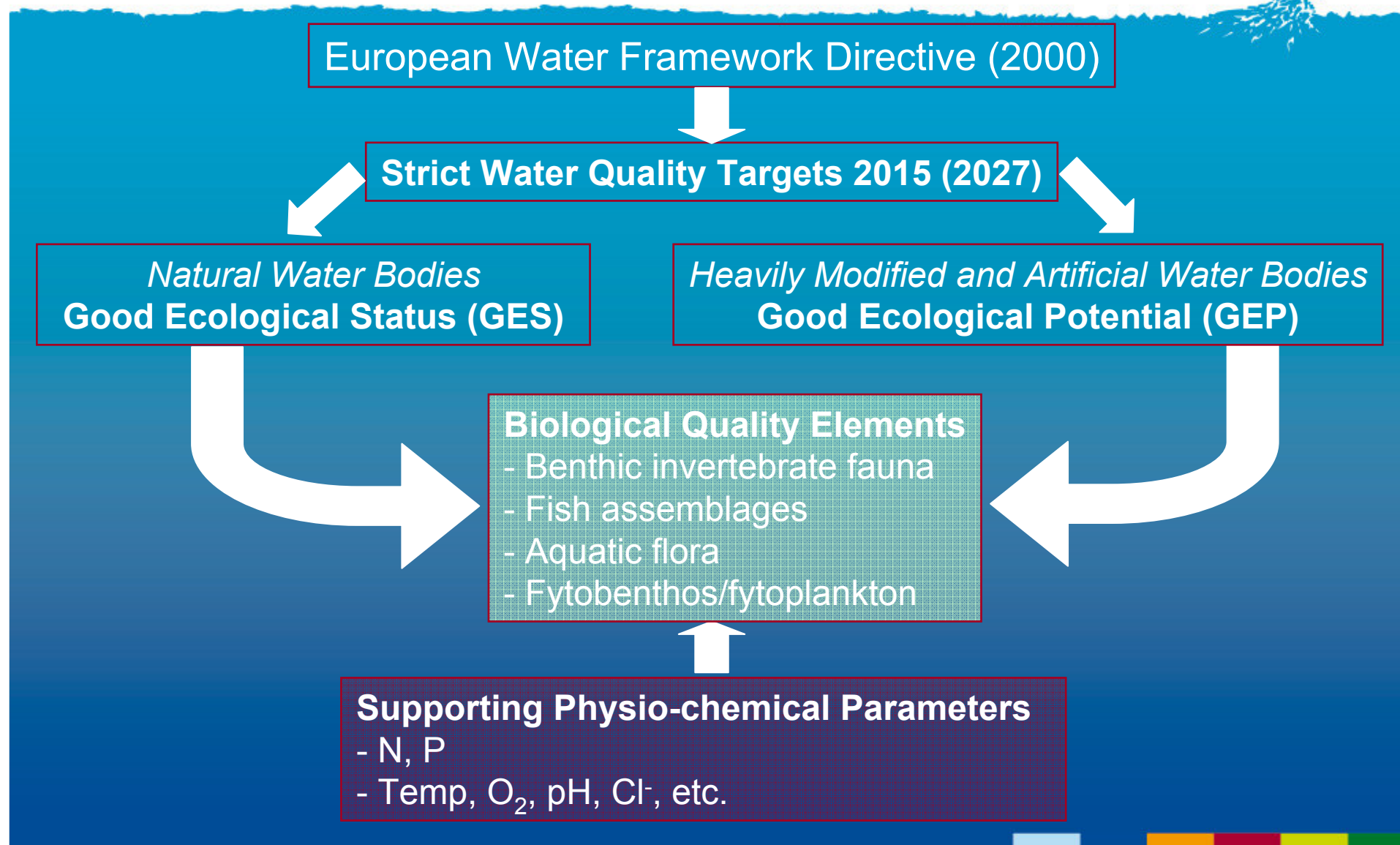
Eigen betrokkenheid (=disclaimer...)

- Alleen in 'na'-traject (vanaf eind 2008)
- Betrokken bij bepaling huidige toestand; doelen en maatregelen reeds eerder vastgelegd (o.a. in Waterbeheerplan 'Krachtig Water')
- Huidig traject: vastlegging proces (van 2006-2010)

Waterschap De Dommel

Water Framework Directive (WFD) = KRW

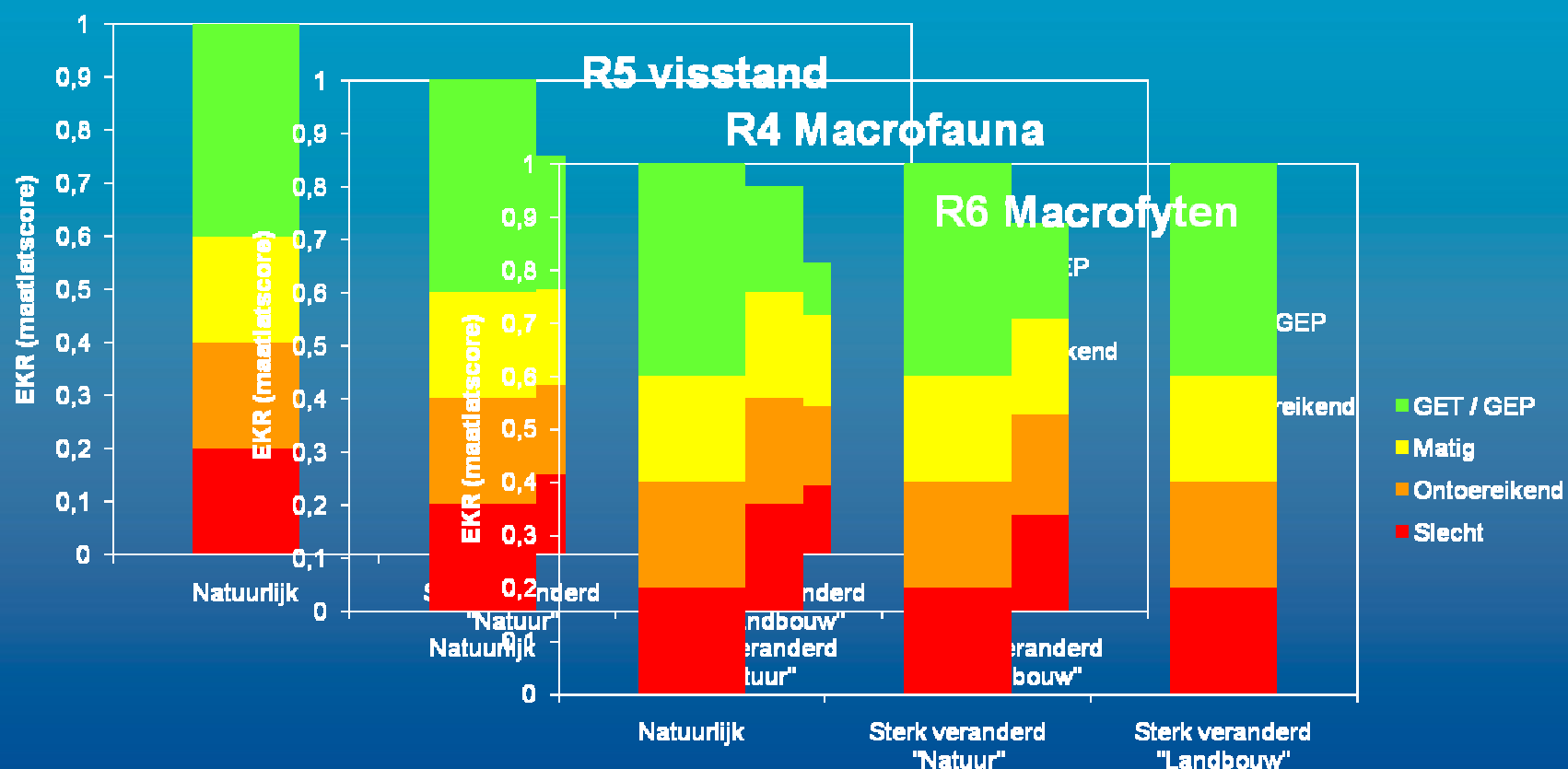

Aanwijzing en typering van waterlichamen

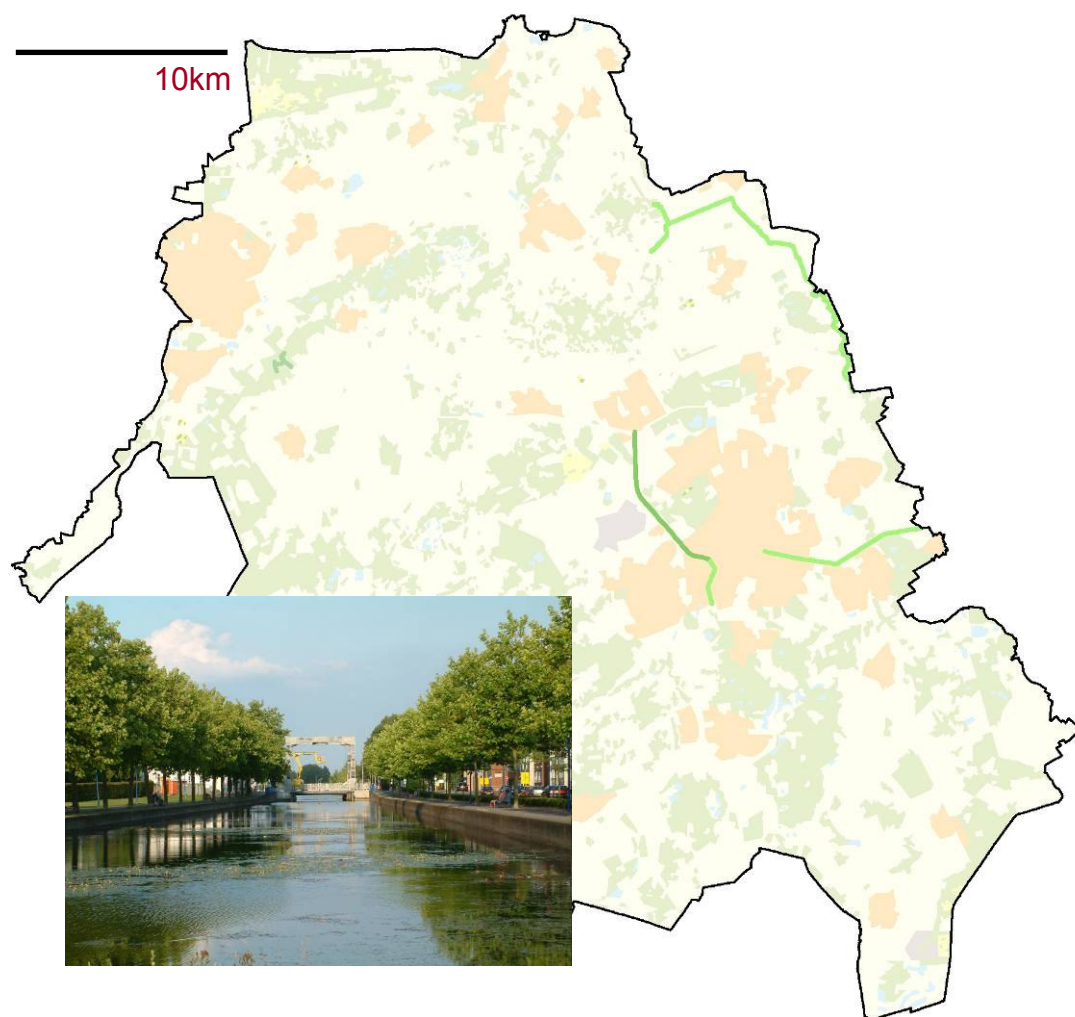
- R-typen (voortvloeiend uit geomorfologie)
- ALLEEN sterk veranderde waterlichamen
 - Normalisaties 1950-1970
 - Ingrijpen regionale hydrologie
- Beektrajecten in eerste instantie afzonderlijk geclassificeerd: maar uiteindelijke één typering per beek gebaseerd op dominant type
- Onderscheid tussen *GEP natuur* en *GEP landbouw* – op basis van provinciaal waterplan (en **Maasdefaults**)

KRW Doelen

- Differentiatie in GEP: wat houdt dat in?

26 waterlichamen

26 waterlichamen - 6 typen

R4: Permanent langzaam stromende bovenloop op zand

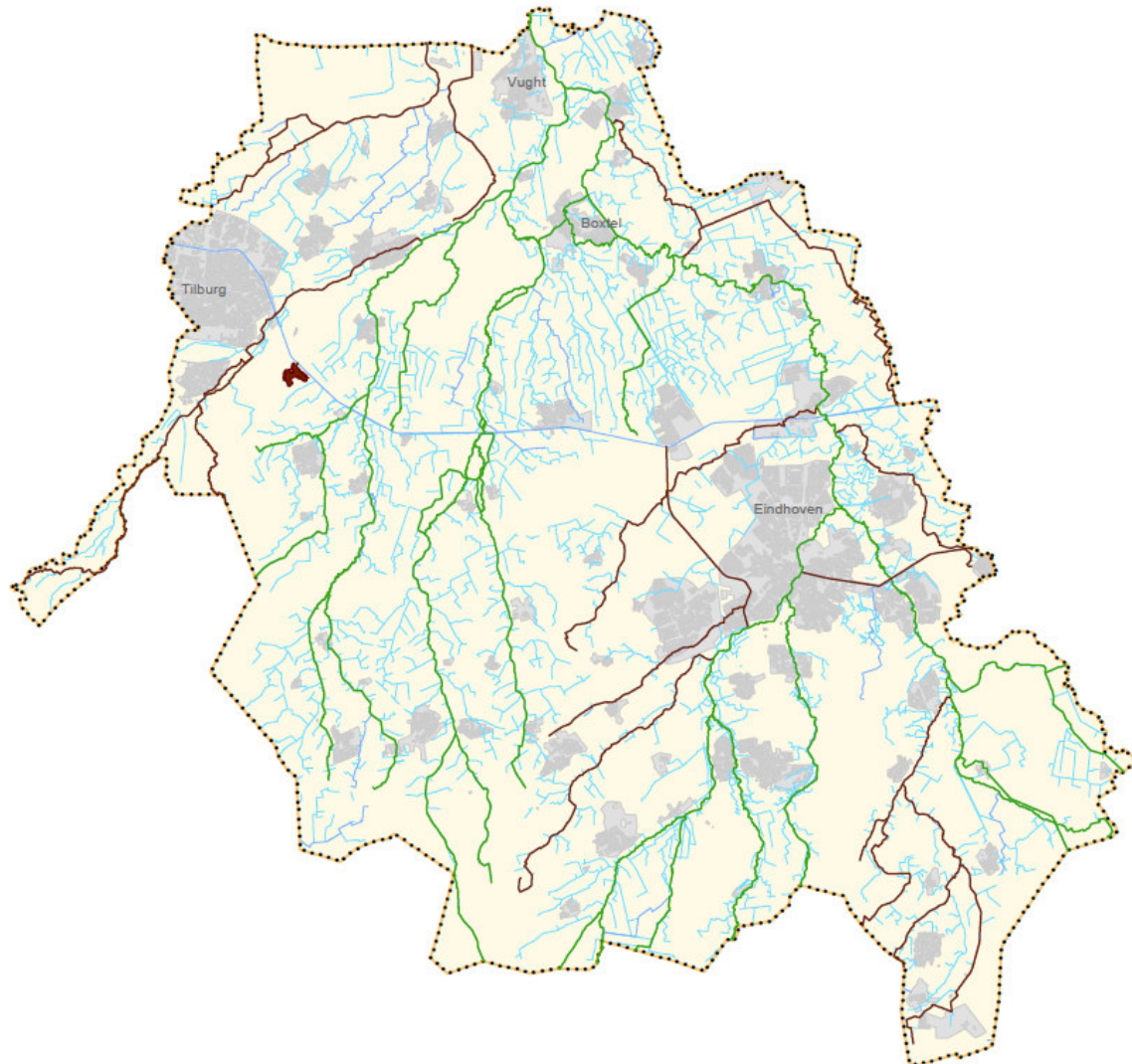
R5: Langzaam stromende middenloop/benedenloop op zand

R6: Langzaam stromend riviertje op zand / klei

M3 / M6b: Kanaal typen

M20: Matig grote diepe gebufferde meren

Ambitie op waterlichaam niveau

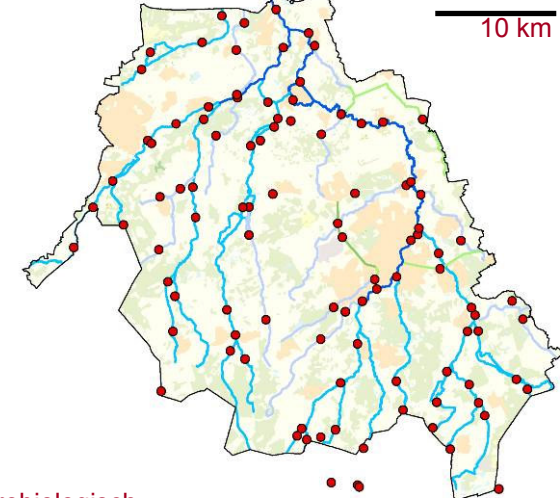
— GEP natuur
— GEP landbouw

- Veel EHS (20%) in beheergebied
- 9 N2000 gebieden (incl. beken)
- Ook veel intensieve veehouderij / grote urbane gebieden

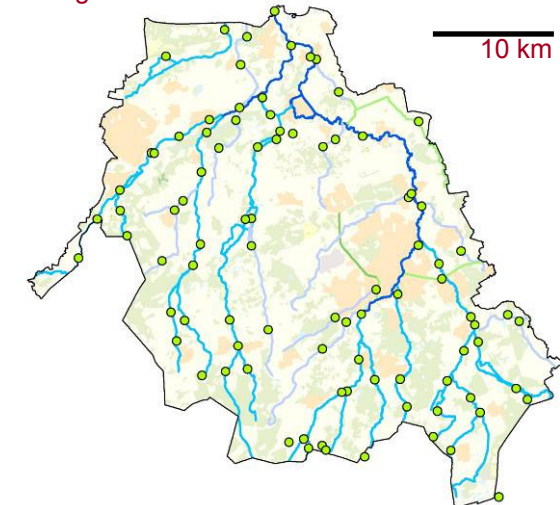
Bepaling huidige situatie 2009

- Operationeel meetnet (fysisch-chemisch en hydrobiologisch)
- Visstandbemonstering / inventarisatie macrofyten (verre van compleet)
- Gegevens uit eenmalige studies
- Expert judgement

Fysisch-chemisch

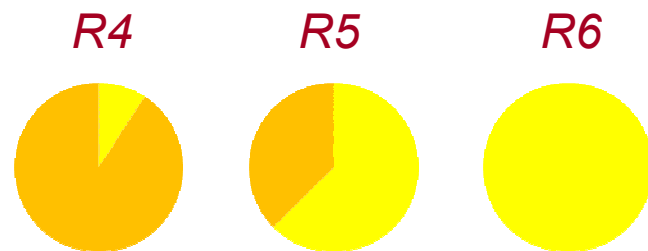
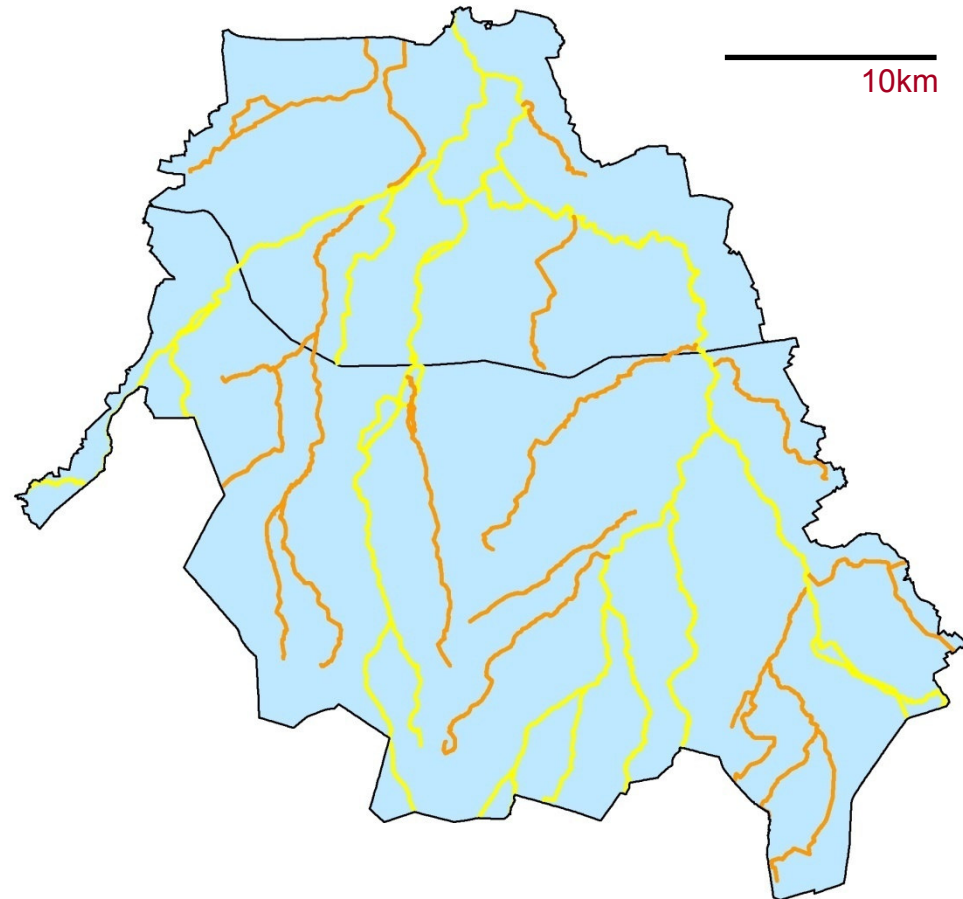

Hydrobiologisch

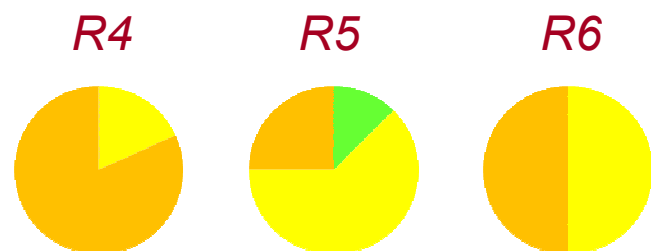
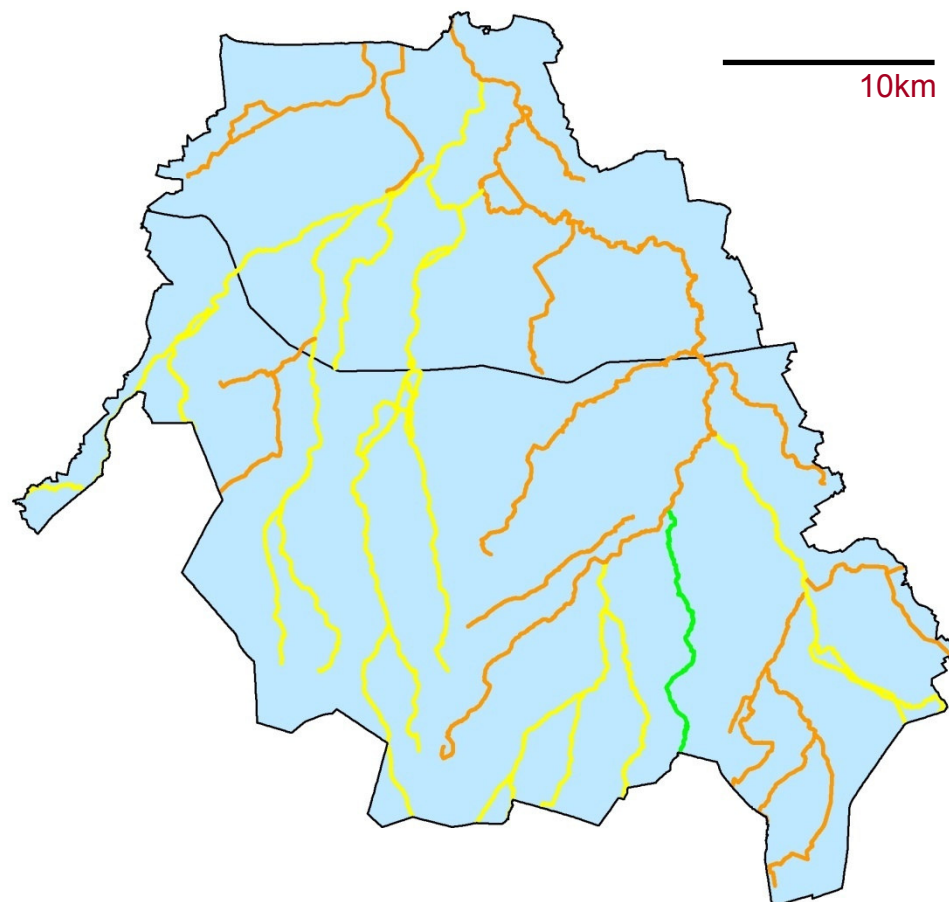
Huidige toestand (2009) – Macrofauna

- Ontoereikend / matig
- Situatie slechter in kleinere waterlopen

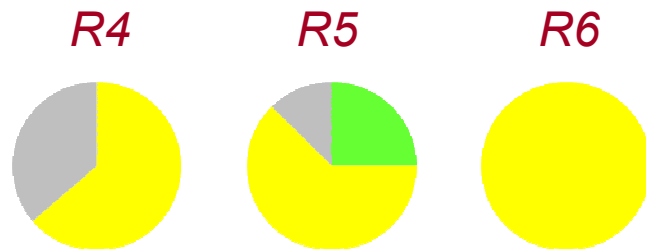
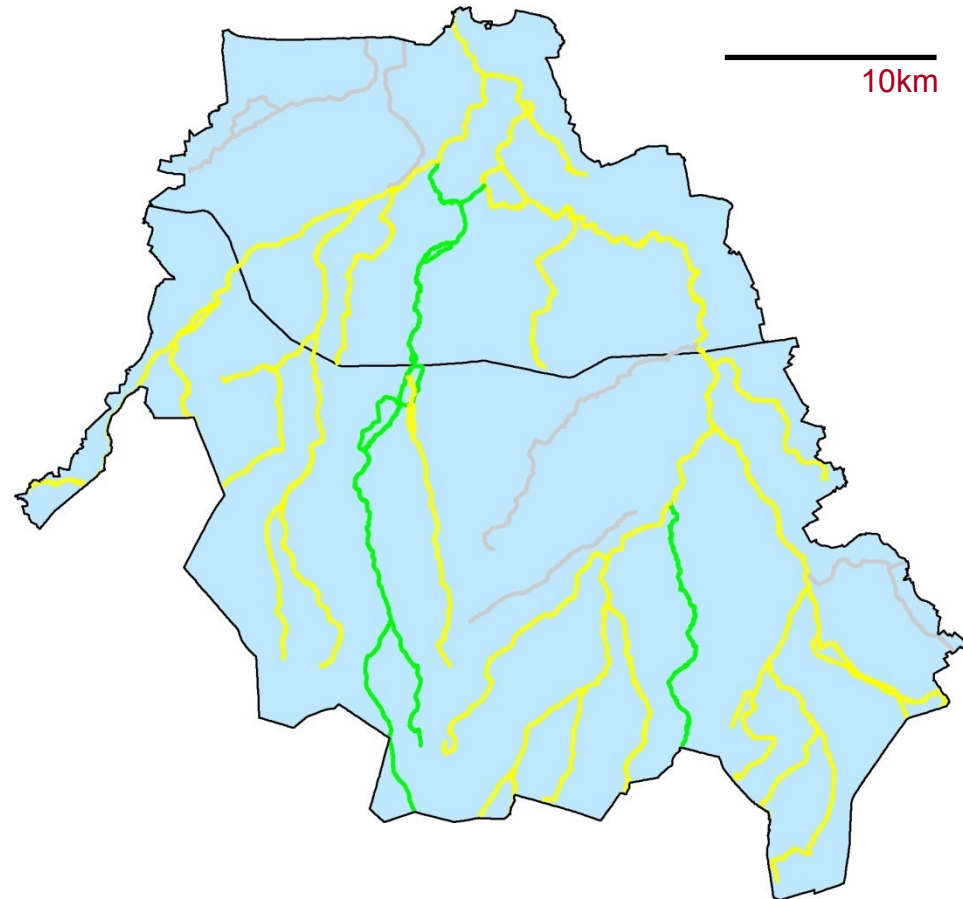
Huidige toestand (2009) – Overige waterplanten

- Ontoereikend / matig / goed
- Gevarieerder en ander beeld dan macrofauna
- Met name R5 redelijk (veel beekherstel al uitgevoerd)

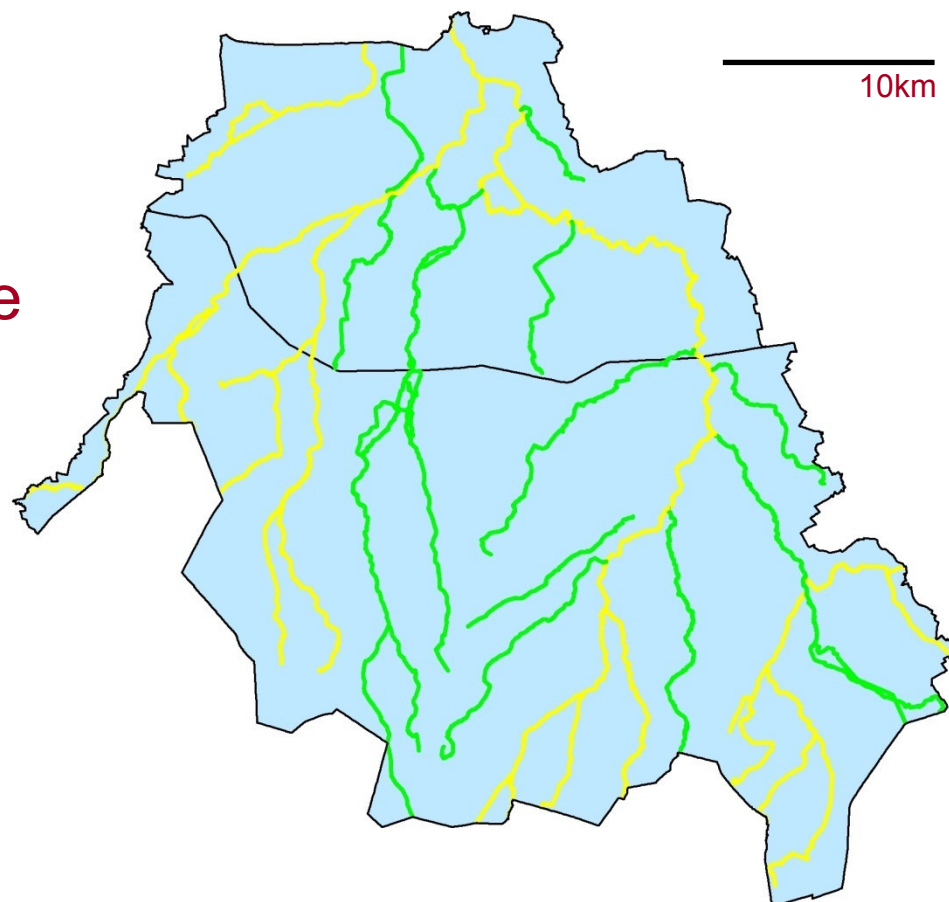
Huidige toestand (2009) – Visstand

- Matig / goed
- Gedeeltelijk “*geen doelstelling*”
- Beekherstel werpt vruchten af

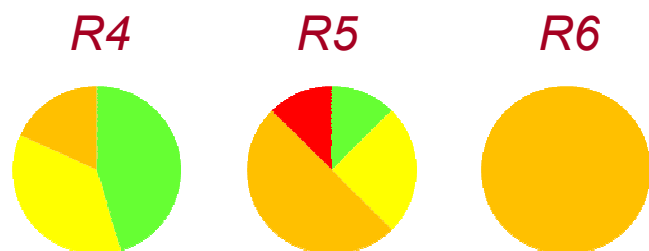
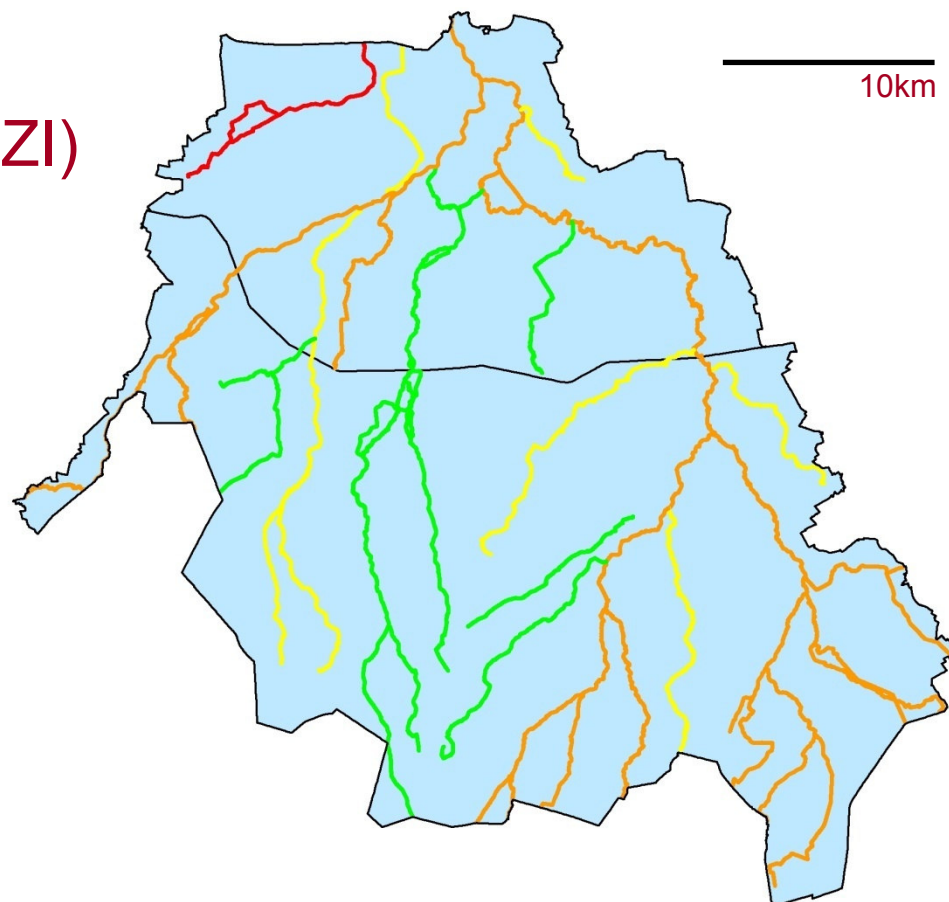
Huidige toestand (2009) – N

- Matig / goed
- Cumulatieve effect
zichtbaar richting
waterlopen hogere orde

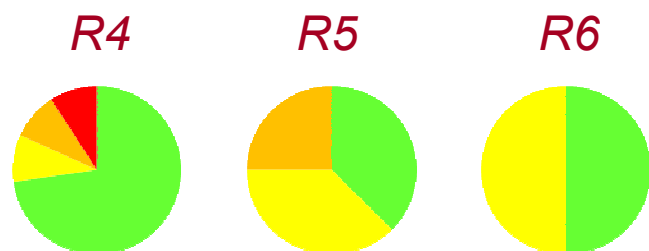
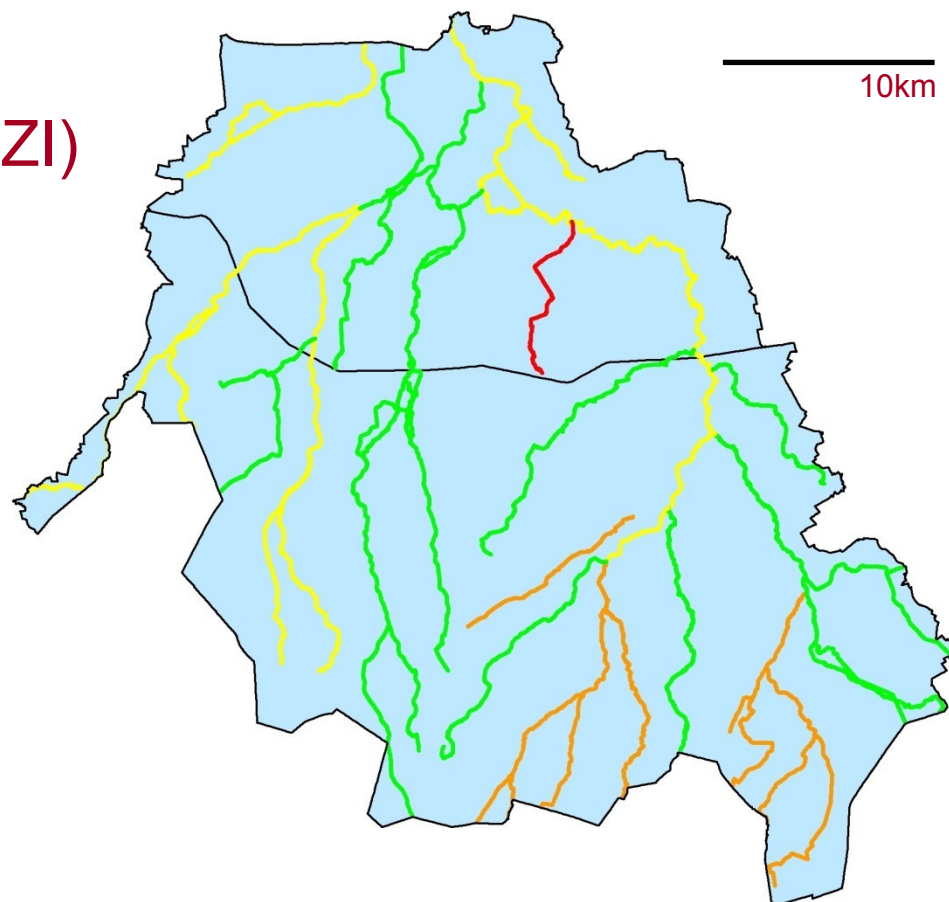
Huidige toestand (2009) – P

- Van slecht tot goed
- Lokale problemen (RWZI)
- Oorzaken deels
bovenstrooms
(beheergebied)

Huidige toestand (2009) – Zuurstof

- Van slecht tot goed
- Lokale problemen (RWZI)
- Morfologische beperkingen

Algemene knelpuntenanalyse

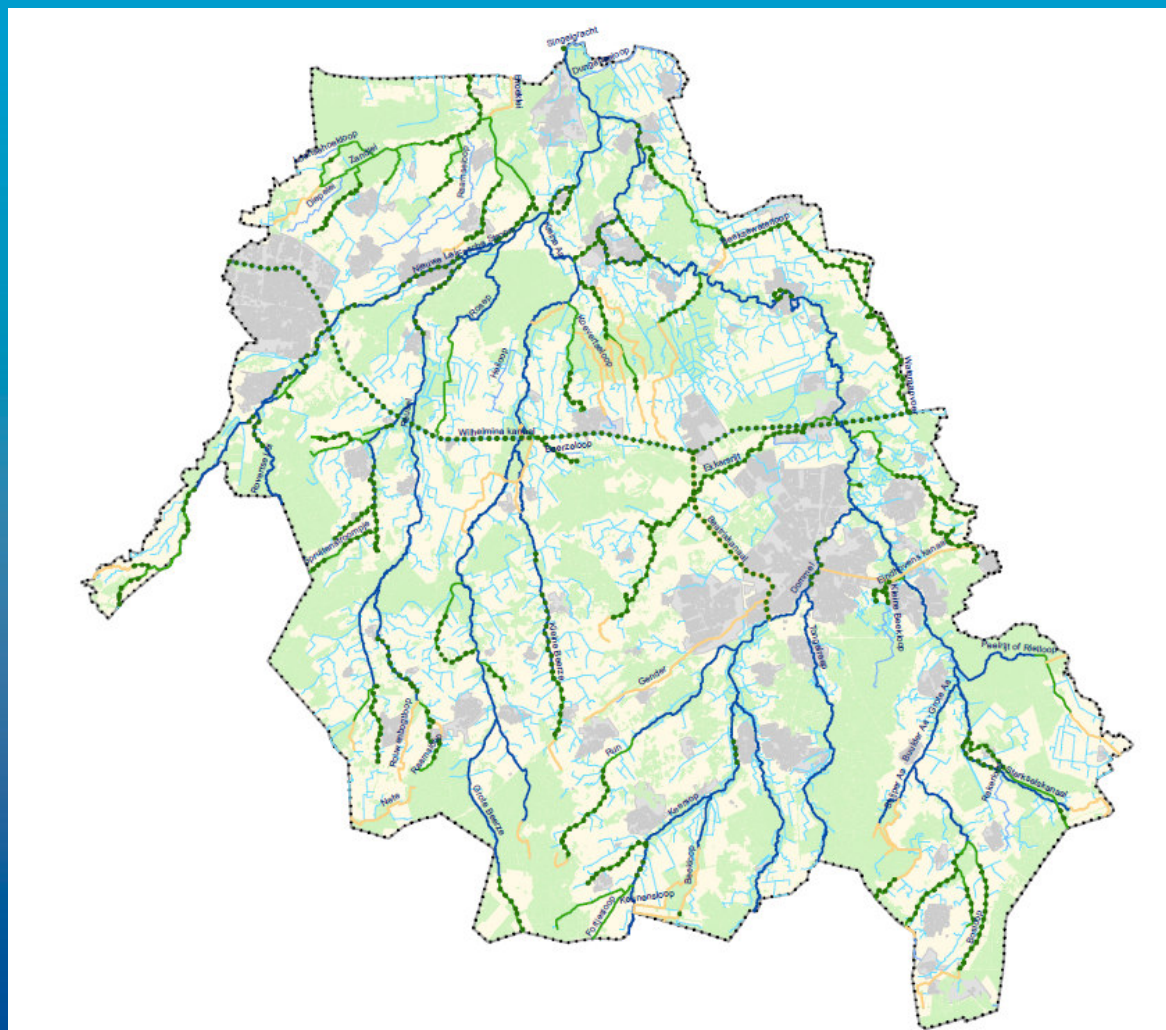
- Stevige opgave!
- Grootste knelpunten:
 - Fysisch-chemisch (met name P, diffuus)
 - Hydromorfologisch (**S**trukturen en **S**troming),
geen toets-maatlat voor sterk veranderde
waterlichamen, maar wel bepalend voor
biologie!
 - Temperatuur / zuurstof
 - (Vis)migratie barrières
 - Exoten (Grote waternavel)

KRW beleidsdoelen 2015

- Principe: klasseverbetering per kwaliteitselement per waterlichaam
- Ex-ante knelpuntenanalyse (niet a.d.h.v. maatlatscores!) > Vertaald in maatregelen (differentiatie naar GEP doel)
- Resultaat: kaart 'Inrichtingsvarianten' (WBP_
- Aansluiting op bestaande 'Doelrealisatiekaart' (o.a. fasering in tijd van maatregelen)

Nu geen waterlichamen op orde, in 2015 drie (15%, alleen R-typen)!

Maatregelen: Inrichtingsvarianten

Morfologie typen

- Meandering
- Natte natuurzone
- Natuurvriendelijke oever
- EVZ (nat, deels droog)

Essche Stroom - R6

- Sterk genormaliseerde waterloop; gestuwd, overgedimensioneerd
- Ruim 15 km lang: van Oisterwijk tot uitstroom in Dommel (Vught)
- Deels in bestaand natuurgebied, deels in landbouwgebied: Ambitie GEP Natuur
- Enkele beekherstelprojecten reeds uitgevoerd
- Vervuilde waterbodem door historische industriële activiteit

Essche Stroom - R6

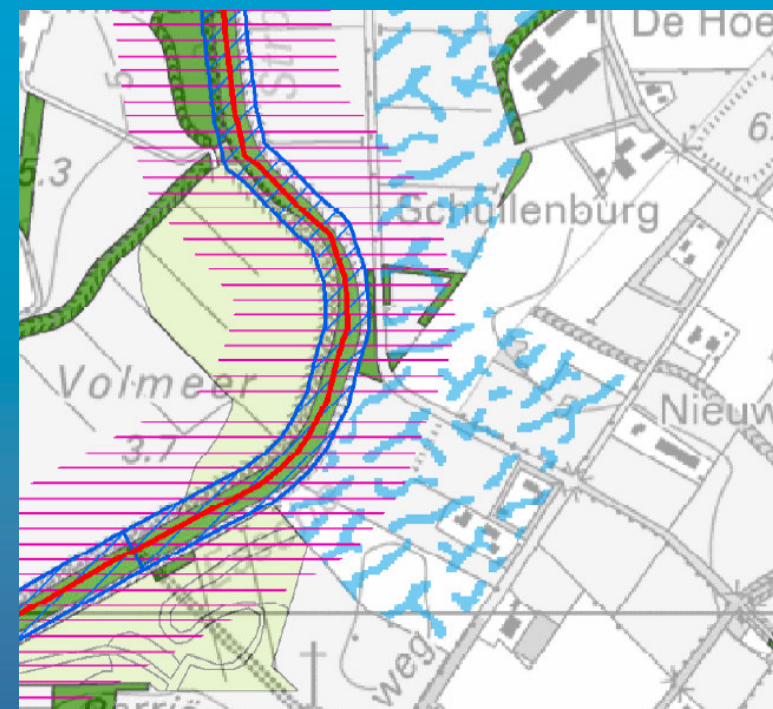
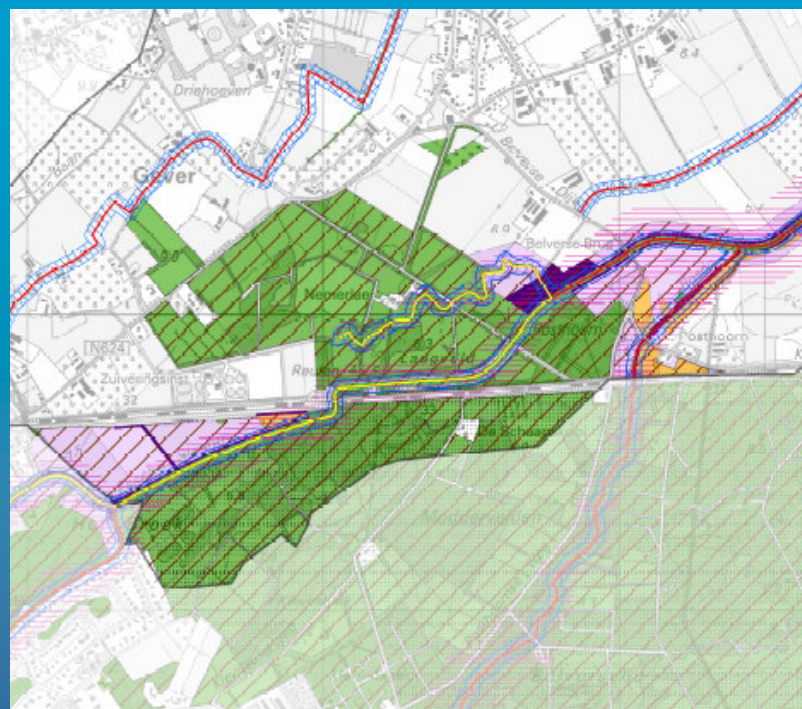
ES: huidige toestand

	Huidige toestand	Beleidsdoel 2015
Macrofauna	Matig	
Overige waterplanten	Matig	
Visstand	Matig	
Ondersteunende fysisch-chemische parameters	Ontoereikend (Totaal P)	

Maatregelen SGBP (t/m 2015)

- Aanpassen RWZI Haaren
- Herinrichting watergang (10 km) – inrichtingsvariant meandering
- Vispasseerbaar maken kunstwerken (2 stuks)
- Waterbodemsanering (60.000 m³)

Doelrealisatiekaart – uitsnedes Essche Stroom

Legenda

Status herinrichting waterlopen:

— Op orde tot en met 2009

— Gerealiseerd in 2010 of in uitvoering

— EVZ projecten nog te realiseren

— Nog te realiseren

||||| Natura 2000

/// Natte Natuurparels

Concreet in te richten waterbergingsgebieden

Benodigde ruimte voor inrichting waterlopen:

Meandering (gemiddeld 50m)

Natte Natuurzone (gemiddeld 25m)

Natuurvriendelijke oevers (gemiddeld 10m)

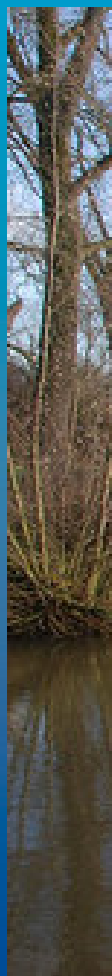
Ruimte voor watersysteemherstel (PWP)

ES: huidige toestand en beleidsdoel 2015

	Huidige toestand	Beleidsdoel 2015
Macrofauna	Matig	Goed
Overige waterplanten	Matig	Goed
Visstand	Matig	Goed
Ondersteunende fysisch-chemische parameters	Ontoereikend (Totaal P)	Matig

- Ecologische toestand naar GEP
- Fysisch-chemisch (nog) niet

Toekomstbeeld Essche Stroom

Consequenties voor realisatie KRW doelen door veranderend natuurbeleid

- Beekherstel kan niet meer gefinancierd worden uit EHS budget provincie: *vertraging realisatie doelen*
- RV doelstelling (o.a. Beerze, Essche Stroom) geschrapt, aankooptitel ontnomen: *maatregelen niet / minder ambitieus uitgevoerd*
- Particulier natuurbeheer leidt tot 'makkelijkere natuur' (o.a. door ontbreken garantie lange termijn financiering), geen herstel beek- en beekdal natuur: *maatregelen niet uitgevoerd*

END

